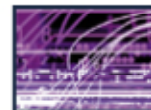

ICT en mededingingsrecht

NVvIR-studiemiddag

Pauline Kuipers

16 juni 2005

BIRD & BIRD

IE/ICT rechten en mededingingsrecht

- Juridisch kader ⇒ spanningsveld of vreedzame co-existentie?
- Licentiering van IE-rechten
  - en artikel 81 EG – licentievoorwaarden
  - en artikel 82 EG – dwanglicenties

Juridisch kader

- Natuurlijke spanning tussen exclusieve eigendomsrechten en het beginsel van vrije concurrentie?
- Complementaire regimes $\Rightarrow$ stimuleren van innovatie en verspreiding technologie
- Niet het bestaan maar uitoefening IE rechten kan in strijd met mededingingsrecht zijn
- art. 81 (en 82) EG vooral relevant voor licentie-overeenkomsten

licentieovereenkomsten en artikel 81 EG

- Toepasselijkheid art. 81(1) EG: verbod op
  - ✓ overeenkomst of afstemming
  - ✓ tussen ondernemingen
  - ✓ met mededingingsbeperkend doel resp. effect
  - ✓ dat merkbaar is op de relevante markt
- Concurrentiebevorderende effecten? ⇒
toetsing aan artikel 81(3) EG

IT-licentieovereenkomsten en artikel 81 EG

- Welke regels zijn van toepassing?
  - ✓ groepsvrijstelling / richtsnoeren voor *verticale overeenkomsten*
  - ✓ groepsvrijstelling / richtsnoeren *technologieoverdracht overeenkomsten*
- Soort IT licentie-overeenkomst
  - ✓ Nadruk op verkoop van softwarepakket ('shrink-wrap' licenties) ⇒ verticale ovk
  - ✓ Nadruk op exploitatie of toepassing van technologie ⇒ technologieoverdracht ovk

nieuwe regels voor licentieovereenkomsten

Verticale overeenkomsten:

- ✓ Groepsvrijstelling vo. 2790/1999 (**GVO**)
- ✓ Richtsnoeren van de Commissie
  - toelichting op toepassing GVO
  - individuele beoordeling licentie-overeenkomsten

Technologieoverdracht:

- ✓ Groepsvrijstelling vo. 772/2004 (**GVTO**)
- ✓ Richtsnoeren van de Commissie
  - toelichting op toepassing GVTO
  - individuele beoordeling licentie-overeenkomsten

GVO / GVTO: een veilige haven.....

Licentieovereenkomsten die vallen binnen het toepassingsgebied van de GVO/GVTO kunnen genieten van de veilige haven:

- Rechtsgeldig en afdwingbaar
- Verruimd toepassingsbereik
- Alles wat niet verboden is, is toegestaan
- Kunnen NIET verboden worden op basis van strengere nationale mededingingsregels

... of meer onzekerheid?

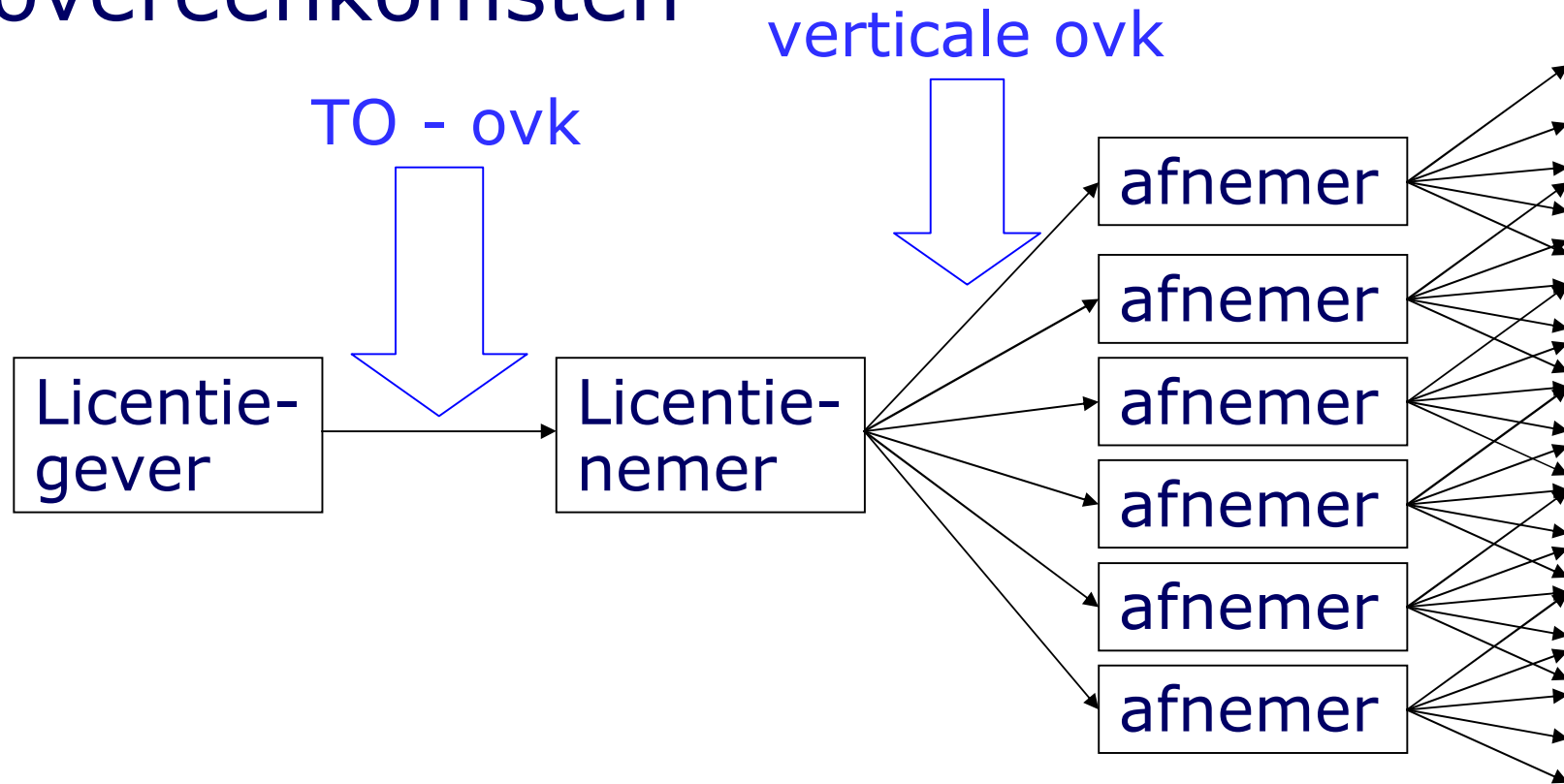
Overeenkomsten die buiten de veilige haven vallen:

- *self-assessment* !
- meer economische benadering
- samenloop met moderniseringsverordening 1/2003

ICT-licenties

Onderscheid tussen verticale of TO-overeenkomsten

Individuele beoordeling licentie-overeenkomsten

GVTO niet van toepassing:

- ✓ andere IE rechten dan
betreffende overdracht van
technologie
- ✓ overschrijding
marktaandeeldrempels
- ✓ meer dan twee partijen
- ✓ bepalingen zwarte lijst

Inhoud Richtsnoeren

- verhouding IE rechten / mededingingsrecht
- toepassing artikel 81 EG algemeen
- toelichting op toepassing GVTO
- onderscheid niet-/ concurrenten
- criteria individuele beoordeling
- bijzondere overeenkomsten: technologie pools, settlement agreements

Relevante factoren bij beoordeling ogv art. 81 EG

Hoe werkt de markt en wat is effect ovk?

- ✓ aard van de overeenkomst
- ✓ marktpositie van partijen
- ✓ marktpositie van concurrenten
- ✓ marktpositie van afnemers
- ✓ toetredingsbarrières markt
- ✓ rijpheid van de markt
- ✓ additionele factoren

Effecten

Concurrentiebevorderende effecten worden getoetst aan criteria artikel 81(3) EG:

- efficiëntieverbeteringen
- onmisbaarheid beperkingen
- billijk aandeel in voordelen naar de gebruikers
- geen uitschakeling restconcurrentie

Beperkingen in licentieovereenkomsten

- royaltyverplichtingen
- exclusiviteit en verkoopbeperkingen
- productiebeperkingen
- beperking gebruiksgebied
- eigen gebruik
- koppelverkoop en bundeling
- non-concurrentiebedingen

CONCLUSIE

- Regels voor toepassing artikel 81 EG op ICT licentieovereenkomsten zijn redelijk duidelijk
- Risico's met name bij ovk die buiten groepsvrijstellingen vallen
- Grote uitdaging is nu de toepassing van artikel 82 EG te verduidelijken
- Test case bij uitstek: *Microsoft*

Dank voor uw aandacht

pauline.kuipers@twobirds.com

BIRD & BIRD